

TALLINNA

POLÜTEHNIK

XXII aastakäik
Nr. 16 (631)

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PÄRTEIKOMITEE, REKTORAADI,
ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Reedel, 30. aprillil 1971

MAI-PÖIMIK

28. aprillil kogunes TPI pere aulasse, et tähistada kõigi maade töötajate solidaarsuspäeva — 1. maid.

Maitervituse rektorilt luges ette TPI kuldsuu — Kulo Mõinik. Rektor professor Agu Aarna süütas traditsioonilised maiaktiivid küünlaid mil'e sära tehti teatavaks ÜTU referatiivsete tööde konkursi võitjad käesleval aastal 25 üliõpilast. neude hulgas rohkesti nooremate kursuste üliõpilasi.

Kontserdil tegid kaasa TPI puhkpilliorkester ja fanfaarid instrumentaal-solistid Piikli us Konservatooriumist, TPI Naiskoori duett ja ansambel «Kuljus».

KUNSTINÄDAL 1971

Kunstiringi tegevusest on olnud juttu juba mitu aastat. Sel aastal tähistati vabariigis läbi viidavat «Kunstinädalat 1971» kohtumistega asjaosalistega — vabariigi nimekate kunstnike ja kunstiteadlastega. Nii toimus kohtumine maali ja Enn Põd-roosi, kunstnik-karikaturisti Hugo Hiibuse, kunstiteadlaste Mart Elleri ja Jüri Hainiga.

Kunstiviktoriin oli seekord Eesti kunsti suurmeisterite teemal — auhinnaks eesti graafikut suurteosed.

Suurt tunnustust avaldas instituudile tehtud esteetilise kasvatusöö ja kunstilase propaganda osas Eesti Kunstnike Liit kinkides Tallinna Polütehnilise Instituudile V. Karruse maali «Kevadine Tallinn».

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI REKTORI KÄSKKIRI

§ 1.

Saabumas on 1. mai — kõigi maade töötajate solidaarsuspäev, progressiivsete jõudude suur pidupäev. Nõukogude rahvas on asunud suure entusiasmi ellu viima NLKP XXIV kongressil vastu võetud üheksanda viie aasta plaani grandioosseid ülesandeid. Oma panuse meie maa majanduse ja kultuuri edasise tõusu saavutamisel annab ka Tallinna Polütehniline Instituut.

Onnitlen kogu Tallinna Polütehnilise Instituudi kollektiivi töö ja rahu pidupäeva — 1. mai puhul.

§ 2.

Avaldan kiitust järgmistele õppejõududele, teenistujatele ja üliõpilastele, kes on välja palstunud kõrgete saavutusega õppe-, teaduslikus ja ühiskondlikus töös:

1. Stšeglov, Nikolai — masinaehituse tehnoloogia kateedri juhataja
2. Larin, Peeter — NLKP ajaloo kateedri dotsent
3. Mõlder, Leevi — orgaanilise keemia kateedri dotsent
4. Help, Kalju — anorgaanilise keemia kateedri dotsent
5. Halling, Aimar — teenindusökonoomika kateedri dotsendi kt.
6. Mere, Lembit — masinaelementide kateedri vanemõpetaja
7. Muner, Rein — keemiatööstuse protsesside ja aparatuuride kateedri vanemõpetaja
8. Oidram, Rein — elektrisüsteemide kateedri vanemõpetaja
9. Tamm, Ulfas — elektroonika kateedri vanemõpetaja
10. Kampus, Valdo — ehitusmehaanika kateedri assistent
11. Nirk, Tiit — füüsikalise keemia kateedri assistent
12. Kaska, Mai — ehituskonstruksioonide kateedri laboratooriumi juhataja
13. Talve Leo — mäekateedri laboratooriumi juhataja
14. Jüris August — õppetöökõrja õppemeister
15. Lepik, Hildegard — NLKP ajaloo kateedri vanemlaborant
16. Mägi, Rein — masinaelementide kateedri vanemlaborant
17. Palis, Liia — tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedri vanemlaborant
18. Kask, Lembit — arvutuskeskuse masinaõhema asetäitja
19. Kuik, Leopold — sanitaartechnika problemlaboratooriumi vanem teaduslik töötaja
20. Kulu, Priit — pulbermetallurgia laboratooriumi juhataja
21. Laansoo, Svetlana — mõõtmistechnika kesklaboratooriumi vaneminsener
22. Lume, Tõnu — arvutuskeskuse matemaatik-programmist
23. Pallasmaa, Ants — põlevkivikeemia ja -sünteesi problemlaboratooriumi vanemmehaanik
24. Prikk, Voldemar — konstrueerimis-eksperimentaalosakonna VI kategooria treial
25. Prisk, Leo — arvutuskeskuse matemaatikute grupijuh
26. Pull, Antonina — sanitaartechnika problemlaboratooriumi vaneminsener
27. Raja, Kris'i — toiduainete tootmislaboratooriumi vaneminsener
28. Verner, Arnold — VI kategooria remondi-lukksepp
29. Lipavskaja, Valentina — kaugõppeteaduskonna vanemmetoodik
30. Mõlder, Selma — majandusosakonna juhataja
31. Oll, Senta-Melanda — komandant

(Järg 3. lk.)

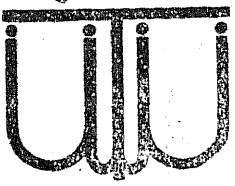
NÕUKOGUDE TEADLASED, KONSTRUKTORID, INSFNERID, TEHNIKUD JA RATSIONALISEERIJAD! VIIGE AKTIIVSELT ELLU NLKP XXIV KONGRESSI POOLT SEATUD TEADUSE JA TEHNICA PROGRESSI KIIPENDAMISE ÜLERSANDEID! TUGEVDAGE IGATI TEADUSE SIDET TOOTMISEGA! RAKENDAGE KIIREMINI RAHVAMAJANDUSES TEADUSE JA TEHNICA UUSIMAI SAAVUTUSI!

Läheme demonstratsioonile!

KOGUNEMINE KELL 10

5
MAI
TER
VIA
TUS

TPI ÜTÜ XXIV konverents

olid arvulised näitajad järgmised: **energeetikateaduskonnas** 5 sektsiooni, 40 ettekannet; **keemiateaduskonnas** 3 sektsiooni, 41 ettekannet; **elektrotehnikateaduskonnas** 2 sektsiooni, 31 ettekannet; **mehaanikateaduskonnas** 1 sektsioon, 17 ettekannet; **ehitusteaduskonnas** 3 sektsiooni, 13 ettekannet ja **üldteoreetiliste õppeainete teaduskonnas** 1 sektsioon, 7 ettekannet.

Külalisettekandjaid saabus meile **Budapesti Tehnikaülikoolist**, **Kiievi Valgevene Odesa ja Taškendi polütehnilistest instituutidest**, **Moskva Energeetikainstituudist**, **Baumani nimelise Moskva Kõrgemast Tehnikakoolist**, **Minski Raadio- ja Keemiainstituudist** ning **Aserbaidžaanis Nafta ja Keemiainstituudist**.

Konverentsi pidulik lõpetamine toimus 24. aprillil õhtul **PIKO-klubis**, kus autasustati sektsioonide parimate ettekannete autoreid **TPI ÜTÜ Nõukogu** aukirjadega ja mälestusmedalitega, tutvustati külalistele **TPI ÜTÜ** struktuuri ja organisatsioonilist tööd, anti üle külalisdelegatsioonidele suveniirid Tallinnast.

Külalisdelegatsioonide esindajad palusid edasi anda kõigile konverentsi korraldajatele suure aitäh lahe vastuvõtu ja hea organisatsioonilise töö eest sektsioonides.

XXIV Tallinna Polütehnilise Instituudi Üliõpilaste Teaduslik Konverents, milline toimus 21.-24. aprillil, oli ettekannete arvu poolest suurim seni toimunud **TPI** üliõpilaste teaduslikest konverentsidest. Konverentsil 25-es sektsioonis esitati kokku 293 ettekannet, nist 274 **TPI** üliõpilaste poolt ja 19 külalisõppeasutuste esindajate poolt. Sektsioonide tööst võttis osa 1217 üliõpilast, õppesõudu ja külalist Tallinna ettevõtetest ja asutustest.

Konverentsi hea ettevalmistuse poolest paistsid eriti silma **ühiskonnateaduste ja majandusteaduskonna ÜTÜ** ringid, milliste sektsioonides esitati ligi pooled konverentsi ettekannetest (ühiskonnateaduste 4 sektsioonis 70 ja maandusteaduskonna 6 sektsioonis 74 ettekannet). Esmakordselt tõstisid **TPI ÜTÜ** Konverentsil teadusliku kommunismi auste sektsioon, teenindusökonoomika sektsioon ja arvutusmatemaatika sektsioon. **NLKP** ajaloo sektsioon eestas teisi nii ettekannete arvu (28 ettekannet) kui ka kuulajate arvu (211 inimest) poolest.

Teiste teaduskondade osas

Arvulisi näitajaid **ÜTÜ** tööst viimase viie aasta jooksul.

	1966. a.	1967. a.	1968. a.	1969. a.	1970. a.
1. Teaduslikust tööst osavõtivate üliõpilaste üldarv:	735	662	972	1206	1457
2. ÜTÜ liikmeid päevase osakonna üliõpilaste üldarvust:	18%	16%	23%	27%	33%
3. Instituudisestele konkurssidele esitatud üliõpilaste teaduslike tööde arv:	84	179	289	290	503
4. Vabariiklikele konkurssidele esitatud üliõpilaste teaduslike tööde arv:	51	83	96	90	148
5. Üleliidulistele konkurssidele esitatud üliõpilaste teaduslike tööde arv:	8	7	13	27	21*
Neist autasustatud: medalitega	2	2	2	4	3
aukirjadega	3	2	4	3	2
tänu avaldamisega	—	—	2	3	1
6. TPI ÜTÜ konverentsidel TPI üliõpilaste poolt esitatud ettekannete arv:	98	105	115	161	163

* 1971. a. esitati üliõpilaste teaduslike tööde üleliidulisele konkursile 36 tööd.

Õigekirja vigade parandamine arvuti hoolde!

TPI XXIV ÜTÜ Konverentsi arvutusmatemaatika sektsioonis esitati üliõpilaste poolt 16 ettekannet. Sektsiooni istung määras kõrgeima hinde — 0,20 punkti **Jüri Saani** tööle «Graafilise keel elektronarvutile «Minsk-22», **Reet Aarne** tööle «Modulprogrammeerimise organiseerimisest», **Viktoria Vaderi** tööle «Informatsiooni automaatselt tihendamist», **Ene Raukase** tööle «Graafilise informatsiooni esitusviise arvutile «Minsk-22», **Laine Kullo** tööle «Materjalide liikumise arvestamise mudel elektronarvutile» ja **Anu Naruski** tööle «Õigekirja vigade parandamine vektorite abil». Lisaks sisukale paistis **Anu Naruski** ettekannet silma teema aktuaalsuse ning väga korrektselt ja meeldiva esituse poolest. **Anu Naruski** ettekannet oli pühendatud küsimusele, mille praktikasse rakendamise võib muutuda tegevvõimeks kõige lähemal ajal.

Ettekandes puudutati lühidalt eri meetodeid, mis on välja töötatud küllaltki aeganõudva kirjavigade parandamise protsessi automatiseerimiseks. Pikemalt anti ettekandes teadaolevatest meetoditest kõige efektiivsena kirjeldus ja analüüsiti katset antud küsimust lahendada olemasoleva arvuti «Minsk-22» baasil. Selleks oli ettekande

autor koostanud masinkoodis programmi, mille töö põhines sõnade vektoriaalsel esitusele. Vektoriaalse kuju saamiseks omistatakse igale tähele ja iga tähe positsioonile sõnas numbriline väärtus ja leitakse sõnale vastav sõna- ja positsioonivektor. Nii iseloomustab igasuguse pikkusega sõna (antud juhul maksimaalselt 18-tähelise) ainult kolm karakteristikut — sõnavektori pikkus, nurk ja kaugus, mille arvuti leiab vastavate valemite abil. Nende abil toimub kontrollitav sõna võrdlemine õigestikirjutatud baas-sõnastiku sõnadega tunduvalt kiiremini kui täht-täheleise võrdluse puhul, kus sõna iseloomustab sama palju karakteristikuid kui on sõnas tähti. Programm ise on tehtud nii, et tema abil saab parandada nelja põhilist kirjavea tüüpi: üks täht sõnas vale, üks täht sõnas puudu, üks täht sõnas liigne ja kaks naabertähte sõnas ära vahetatud. Lõpptulemusena arvuti vahastab juba sõnad õigestikirjutatult.

Ettekandja loetles rea tehnilisi puudusi, mis käesoleval momendil veel takistavad antud meetodi praktikasse rakendamist ja esitas omapoolseid ettepanekuid saadud lahenduste muude rakendamisevõimaluste kohta.

Ettekande autorile anti konverentsi pidulikult lõpetamisel **TPI ÜTÜ Nõukogu** aukiri ja autasu.

L. LIIN,
arvutusmatemaatika sektsiooni teaduslik juhendaja

NLKP ajaloo sektsioonis

Ettekannete arvu poolest oli **TPI XXIV ÜTÜ** konverentsil suurimaks **NLKP** ajaloo sektsioon, kus kuulati ära 28 ettekannet. Tore on see, et 22 ettekande autoriks olid I kursuse üliõpilased. Kõik ettekannetööd kuulusid ka hindamisele. Hindamisel võeti arvesse põhiliselt kolme tegurit: ettekande sisu, esitamiskiivi ja ettenähtud ajast (15 min.) kinnipidamist. Kõiki neid tegureid arvesse võttes pälvis sektsiooni parima ettekande autori nimetuse **P. Oja** elektrotehnikateaduskonna I kursusel. (LE-21).

P. Oja ettekande teemaks oli «Trotski permanentse revolutsiooni» teooria, selle seos diskussiooniga ametühingute osat ja ülesannetest» ning see valmis õp. **U. Rukki** juhendamisel.

Parimate ettekannete autoriteks olid veel **T. Padar** (EE-21) «Eesti Töörühva Kommuun iseiservate nõukogude vabariikide

Küberneetika ja raadio- elektroonika sektsioonis

Küberneetika ja raadioelektroonika sektsioon hõlmas elektrotehnikateaduskonna nelja kateedri — automaatika, elektroonika, informatsioonitehnika ja raadiotehnika kateedri juures töötavaid **ÜTÜ** ringe. Sektsioonis kuulati 24 tööd. Külalised esinesid 6 ettekandega, rohkem kui üheski teises sektsioonis. Külalised esindasid Moskva, Minski ja Bakuu kõrgemaid tehnilisi õppeasutusi. Enamik külalisi oli esmakordselt meie vabariigis.

Külaliste ettekanded olid põhiliselt raadioelektroonika valdkonnast. **Minski Raadiotehnika Instituudi** üliõpilase **V. Šarapovi** poolt projekteeritud spektrianalüsaatori heteroalüün võimaldab tunduvalt vähendada elektroonika osa kaalu ja gabariite. Sama instituudi üliõpilane **S. Staršinov** vaatles oma ettekandes lameliin resonatori elektroonse häälestuse võimalusi.

Moskva Energeetikainstituudi üliõpilase **B. Blohni** töö oli lineaarse ahelate teooria alalt. Selles töös oli uudset lahendatud rida režektorfiltrite projekteerimisega seotud küsimusi. See töö tunnustati sektsioonis üheks parimaks tööks.

Raadioelektroonika laialdane levik, uute keeruliste elektroonikal põhinevate süsteemide väljatöötamine, kus detailide arv ulatub tuhandetesse, nõuab küsimuse nende töökindlusest. Selles aktuaalsest valdkonnast esitasid ettekanded **Minski Raadiotehnika Instituudi** üliõpilane **L. Burhanskaja** ja **M. Azizbekovi** nim. **Aserbaidžaanis Nafta- ja Keemiainstituudi** üliõpilane **F. Kulahmedov**.

Külalistest pidid sektsioonis veel esinema **Uraali Polütehnilise Instituudi** üliõpilased, kes viibisid küll Tallinnas, kuid teadmata põhjustel sektsiooni tööst osa ei võtnud.

TPI üliõpilaste tööd tuleb ära märkida **Le-101** üliõpilase **J. Värgi** töö «Strobeeriva muundi uurimine» (juhend. dots. **O. Pikkov**). Strobeerimispehmitte rakendamise voltmeetri juures lubab laiendada mõõteriista töösageduspiirkonda suurusjärguni 10 Hz ja saavutada suuremat mõõtetäpsust kui tavaliiste lampvoltmetritega. Sellised kõrged sagedused esitavad aga rea täiendavaid nõudmisi seadmetele. **J. Värgi** töö hõlmas strobeeriva voltmeetri mõõtepea projekteerimisega seotud küsimusi. Heal tasemel olid **O. Kännapi** (LA-101) ja **A. Astanovski** (LI-107) tööd.

G. RAUS,
sektsiooni teaduslik juhendaja

sõjalis-poliitilises liidus» (teaduslik juhendaja dots. **E. Mattisen**). **T. Bulik** (TT-41) «**TPI** üliõpilased Suures Isamaasõjas» (teaduslik juhendaja **A. Sunila**) ja **A. Kuznetsova** (KA-47) «Põlevkivibasseini töölised võitluses partei XXIV kongressi auks võetud sotsialistlike kohustuste täitmise eest» (teaduslik juhendaja dots. **A. Schmidt**). Kõiki parimate ettekannete autoreid autasustati diplomi ja mälestuseselega. Lisaks sellele saavad nad **ÜTÜ** arvestusse 0,20

punkti, mis liidetakse nende eksamisessiooni keskmisele hindele. Lisapunkte aga said kõikide ettekannete autorid. Vastavalt hindamisel arvesse võetud kolmele tegurile võib see olla 0,10, 0,15 või 0,20. Seega stiimul oli olemas kõigil.

Jääb ainult soovida, et kõikide ettekannete autorid esineksid sama tublilt ka teaduslike ja referatiivsete tööde konkurssil, juhendajail aga jätkugu sama suurt taht üliõpilastega töötamisel ka edaspidiseks. Selleks aga kõigile palju jõudu ja jaksu.

MARJU MADRUS,
TT-41

Masinaehituse sektsioonis

Kahel konverentsi päeval kuulati masinaehituse sektsioonis ära 17 ettekannet. Kuuest plaanitud külalisettekandest esitati neli. Sektsiooni tööst võttis osa üle poolesaja inimese (üliõpilased, õppejõud). Esindatud olid meie teaduskonna mõlemad profiilerivad kateedrid — masinaehituse tehnoloogia ja masinaehitustööstuse automatiseerimise kateeder ning traditsiooniliselt metallide tehnoloogia kateeder.

Ettekannete üldiseks iseloomustamiseks tuleks ära märkida nende küllaltki kõrget taset. Eranditult kõik ettekanded olid üheks osaks üldisest vastava kateedri uurimissuunast, mis oli ilmselt ka üheks põhjuseks sellise taseme saavutamisel. Kui vaadelda autorite koosseisu, siis põhilise osa moodustasid diplomandid, kelle ettekannet oli üheks osaks valmivast diplomitööst. Eraldi tuleks ära märkida nooremate kursuste üliõpilaste **V. Nagibini** (II kursus), juhendajad **van. õp. O. Bussel** ja dots. **A. Pärnapuu**, ning **I. Variku** (III kursus), juhendajad dots. **U. Randmer** ja dots. **A. Ritso**, ettekandeid. Nimetatud üliõpilaste ettekanded olid tehtud küllalt kõrge tasemel ning olid tõestuseks, et ka nooremate kursuste üliõpilased on võimelised tegutsema teadusliku uurimistööga omal erialal. Soovida võiks nimetatud autoritele ainult veel esinemisõigust. Üldiselt peab ütleva, et nii mõnigi töö kaotas palju puuduliku esitamiskiivi tõttu. Ja ometi peaksid diplomandid just selliste erilist tähelepanu pöörama, kuna kaitsmisel sõltub ju töö hinne väga palju esitamise oskusest. Seetõttu on esinemised konverentsidel ja ringikoosolekutel

väga vajalikud esinemisoskuse omandamiseks.

Mõni sõna külalisettekannetest. Külalisettekandjate kiituseks peab ütleva, et sõna valdasid nad hästi, mistõttu ettekannet oli küllalt hästi jälgitav. Sisuliselt kujutasid ettekanded endast ülevaadet vastava kateedri uurimistööst, mistõttu nad oma konkurentsivõimelt jäid veidi nõrgaks. Külalistest oli kahtlemata kõige tugevam Moskva **Baumani** nim. Kõrgema Tehnikakooli VI kursuse üliõpilase **S. Rezniki** ettekannet «Mõningaid küsimusi konstruktsioonide läbipaistvate soojuspingeliste elementide jahutamisel». Kuid see ettekannet oli niivõrd spetsiifiline, et ei langedud üldise suunaga kokku ja ettekandja osavõtu eesmärgiks oli eeskätt **ÜTÜ** organisatsioonilise töö kogemuste omandamine, kuna ta on ka oma õppeasutuse **ÜTÜ** nõukogu esimees.

Esitatud ettekannetest tunnustati parimateks «**Laminaarse** õhujoa ja selle teljegea risti liikuva katiku koostöö uurimine», autorid **A. Arov** ja **V. Harginen** (V kursus), juhendaja asp. **V. Reedik** ja «**Tehnoloogiliste** faktorite mõju tegelikule tera geometriaalsete treimisel», autorid **Ü. Täht** ja **V. Teder** (V kursus), juhendaja asp. **T. Koger**.

Lõpuks tahaks tänada juhendajaid ja üliõpilasi, kes leidsid aega ja tahtmist tegeleda probleemidega väljaspool nende otsest tegevussfääri ja avaldada lootust, et selliseid entusiaste leidub edaspidi veel rohkem. See on ju üliõpilastele üks võimalus tõsta enda kui tulevase teadlase ja tööstusjuhi potentsiaali.

J. PAPSTEL,
Mehaanikateaduskonna **ÜTÜ** teaduslik juhendaja

Referatiivsete konkurssitööde tulemused

Käesoleva õppeaasta täppisteadusala üliõpilaste referatiivsete teaduslike tööde konkursile esitatud tööd rõõmustasid hindamiskomisjone oma kõrge sisulise taseme poolest. Mitmete tööde autorid olid ületanud referatiivse töö piiri ning andnud omapoolseid edasiarendusi käsitletud probleemidele. Antud ajalolu arvesse võttes nõustuti suurendama käesolevaks konkursiks väljamakstavate preemiate arvu.

Konkursile esitati tööd märgusõna all. Instituudi 1. mai aktuse pidulikus õhkkonnas avas rektor märgusõnaga varustatud ümberikud ning kuulutas välja premeeritud tööde autorid. Konkursi tulemused kujunesid järgmisteks:

I PREEMIA ä 50 RUBLA

- Tööle teemal «**Tensomeetria**», märgusõna «**Üliõpilane**», autor **Jüri Riives** (MM-41).
- Tööle teemal «**Räni ja tema ühendid**», märgusõna «**Кристалл**», autor **Svetlana Ždanova** (KA-67).
- Tööle teemal «**Väärisgaasid**», märgusõna «**Нева**», autor **Jelena Belova** (KA-67).
- Tööle teemal «**Kombinatorika**», märgusõna «**VERBA, VOLANT, SCRIPTA MANENT**», autor **Aleksander Levi** (LE-47).
- Tööle teemal «**Inertsjõud**», märgusõna «**СМ-71**», autor **Sergei Injutin** (LA-47).
- Tööle teemal «**Vibratsioonid tehnikas**», märgusõna «**Faas**», autor **Andres Kiitam** (LA-41).
- Tööle teemal «**Tugevusteooriad**», märgusõna «**Строить крепче, прочнее**», autor **Sergei Bogdanov** (EE-67).
- Tööle teemal «**Heterogeenne katalüüs**», märgusõna «**Multiplett**», autor **Malle Eisen** (KO-61).

II PREEMIA ä 35 RUBLA

- Tööle teemal «**Väärisgaasid**», märgusõna «**Siiber**», autor **Tõnu Kumar** (KA-41).
- Tööle teemal «**Räni ja tema ühendid**», märgusõna «**Илутоний**», autor **Ludmilla Rutškina** (KA-67).
- Tööle teemal «**Elementaarosakesed**», märgusõna «**0167**», autor **Aleksei Tilinin** (LA-47).

(Järg 3. lk.)

TPI KÜLALISI

Nõukogude Liidu nimeka-
maid psühholooge, professor
Boris Ananjev Leningradi
Riiklikust Ülikoolist külastas
TPI õppeprotsessi teadusliku
organiseerimise laboratooriumi.

Prof. Ananjev tutvustas meile lähemalt psühholoogiala-
alaseid uurimusi Leningradi
Ülikoolis. Analüüsitakse vanu-
seperioodi 18—35 eluaastani.
Psühholoogias on seni palju
uuritud inimest sünnimomen-
dist kuni täisealiseks saamiseni,
üle selle on aga praktiliselt
n.ö. sööti jäetud maa. Tähele-
panu keskpunktis on Le-
ningradi Ülikoolis seega hiline
noorus ja varane täisiga, mis
hõlmab ka tudengiga. Selle
vanuseastme uurimine on ühis-
konna seisukohalt tohtu täht-
susega. Leningradi Ülikoolis
võtab uurimistest osa suur
grupp teadlasi ning õppejõude,
uuritavaid on üle 800. Püütakse
välja töötada iga vanuseas-
taj iseloomustavaid etaloo-
ne, mis arvestaksid ka sugu, haridust
j.m. Kasutatakse kahte
uurimismeetodit: esiteks võr-
reldakse erinevaid vanusegrup-
pe omavahel ja teiseks jälgi-
takse üht ja sama gruppi pi-
ka aja jooksul, nn. logitudi-
naalne meetod.

Laiaulatusliku programmi
alusel uuritakse psühhomotoor-
seid ja sensoptseptiivseid
(meelelisi) funktsioone, tähele-
panu eriliike, operatiivset ning
pikaajalist mälu, vebraalooli-
lisi funktsioone, samuti mõnin-
gaid neurodünaamilisi (närvip-
rotsesside liikumise) omadusi.
Rohkete andmete alusel püütakse
välja selgitada intellekti
individuaalseid struktuure.

Eriti põhjalikult uuritakse
psühholoogiateaduskonna üli-
õpilasi. Nendega tehakse, li-
saks nimetatule, veel sotsio-
meetrilisi mõõtmisi inimeste-
vaheliste suhete ja indiviidi
asendi väljaselgitamiseks kol-
lektiivis.

Eksperimentaalseid andmeid
koguti ka intellektuaalse ning
emotsionaalse pingse seisundis:
eksami eel, eksamil ja vahe-
tult pärast eksamit. Nii selgub
kuidas elatakse üle edu või
ebaedu, vaimset väsimust.

Prof. Ananjev juhendab uuri-
misi üle kogu Nõukogudemaa
Muide hiljuti loodi Novosibirskis
psühholoogialaboratoorium
inseneri erialade psühholoogili-
seks uurimiseks.

Tallinna Polütehnilises Insti-
tuudis alustati 1968/69. õ.-a. eks-
perimenti, mis haarab üle 500
üliõpilase. Katseisikud valiti ju-
husliku valiku printsiibil. Üli-
õpilastega viidi läbi rida teste
vaimsete võimete diagnoosimi-
seks. Kõikide testide tulemusi
võrreldi keskkooli lõputunnis-
tuse hinnete, sisseastumiseksa-
mte hinnete, eksamissessioonide
tulemustega ja mõningate an-
keediandmetega. Seniste and-
mete analüüsi põhjal võib öel-
da, et edu näiteks kujutava-
geomeetrias ennustavad vasta-
vad testid palju täpsemalt kui
sisseastumiseksamite või keskk-
kooli lõputunnistuse hinded.
Edaspidise uurimise käigus
analüüsitakse analoogiliselt kõi-
ki õppeaineid kolmel esimesel
kursusel.

Prof. Ananjev tutvus psüh-
holoogialaualaste uurimustega
üliõpilaste erialade võimete
väljaselgitamisel TPI-s ning
andis hea hinnangu senitehtule.

TPI õppeprotsessi teadusliku
organiseerimise laboratooriumi
töötajale soovitas prof. Ananjev
edaspidi vaadelda üliõpilasi
mitmekülgsemalt. Uurimistega
tuleks hõlmata ka instituudi
meditsiinipunkti füüsiliste ja
närviliste näitajate regist-
reerimiseks. Muidugi ei saa
kompleksset uurimistest välja
jätta emotsionaalsete seisundite
samuti tüüpide, mälu j.m. oma-
duste seost ning mõju isiksusele
ja tema õppeedukusele.

ASTA NURK

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI REKTORI KÄSKKIRI

32. Sopa, Helge — kaugõppe teaduskonna vanemmetoodik
33. Tildo, Maimo — raamatukogu sektori juhataja
34. Vilu, Uudo — raamatukogu asedirektor teadusosalal
35. Voolaid, Talssa — ehitusteaduskonna dispetšer
36. Brandt, Alo — üliõpilane, õpperühm E-21
37. Olev, Väino — üliõpilane, õpperühm LR-107
38. Rand, Sirle — üliõpilane, õpperühm LE-61
39. Roosimaa, Peeter — üliõpilane, õpperühm LA-81
40. Paist, Aadu — üliõpilane, õpperühm AO-101
41. Belova, Nilina — üliõpilane, õpperühm KA-67
42. Hanson, Riina — üliõpilane, õpperühm KU-61
43. Anderson, Annes — üliõpilane, õpperühm TM-41
44. Kaarelson, Tõnu — üliõpilane, õpperühm TP-41
45. Riiplinen, Toivo — üliõpilane, õpperühm TA-61
46. Griltsina, Natalja — üliõpilane, õpperühm MM-88
47. Rives, Jüri — üliõpilane, õpperühm MM-41

A. AARNA,
TPI rektor

Referatiivsete konkursstöde tulemused

(Algus 2. lk.)

4. Tööle teemal «Inertsmomendid», märgusõna «Науку в жизни», autor Leonid Portjanski (MM-47).
5. Tööle teemal «Madalate temperatuuride saamine ja nende rakendusi», märgusõna «Гелий», autorid Irina Harina, Marina Vares (KA-47).
6. Tööle teemal «Maa gravitatsioonivälja potentsiaali teine tu-
letis. Maa gravitatsioonivälja teise tuletise mõõtmine», märgu-
sõna «Г. Мезли», autor Pavel Aleksejev (LA-47).

III PREEMIA 25 RUBLA

1. Tööle teemal «Inertsmoment», märgusõna «Kadakas», autor Maiga Klein (E-42).
2. Tööle teemal «Elementaarosakesed», märgusõna «Студент», autor Jelena Bruns (LA-47).
3. Tööle teemal «Räni ja tema ühendid», märgusõna «αβγ», au-
tor Olga Tokareva (KA-27).
4. Tööle teemal «Titaani alarühm», märgusõna «Rebane», autor Viktor Puksa (KA-41).
5. Tööle teemal «Titaani alarühm», märgusõna «Rebane», autor Marina Grintšak (KA-21).
6. Tööle teemal «Väärisgaasid», märgusõna «Альфа», autor Na-
talja Pustõlnik (KA-67).
7. Tööle teemal «Tugevusõpetuse areng XVIII sajandil», märgu-
sõna «Robot», autorid Ahto Kalja, Andor Ilison (MM-41).
8. Tööle teemal «Kombinatorika», märgusõna «Пейнтот», au-
tor Valeri Zagorski (AT-27).
9. Tööle teemal «Hulgad ja nende võimsus», märgusõna «OVI-
ARCAS», autor Raiivo Kasemets (E-42).
10. Tööle teemal «Kombinatorika», märgusõna «Tallinn», au-
torid Ljubov Litvinenko, Natalja Stolnikova (AT-27).
11. Tööle teemal «Klassikalised tugevusteooriad ja nende graa-
filine interpretatsioon», märgusõna «Д. Фоджетти», autor Gri-
gori Roiz (EE-67).

Vabariiklik üliõpilaskonverents

TPI aulas toimus vabariik-
lik üliõpilaste teaduslik-teo-
reetiline konverents «Teadus-
lik-tehniline revolutsioon ja
kõrgema haridusega spetsialis-
tidele esitatavad nõuded». Selle
avas Eesti NSV kõrgema ja
keskerihariduse minister E.
SCHMIDT. Konverentsi presii-
diumis olid veel ELKNÜ Keskk-
omitee esimene sekretär A.
PURGA, Eesti NSV kõrgema ja
keskerihariduse ministri ase-
täitja H. PEREMEES, ministeer-
iumi ühiskonnateaduste osa-
konna juhataja U. POLISINSKI,
ELKNÜ Keskkomitee sekre-
tär A. KULLASTE, kõrgema
teaduse koolide rektorid ja komso-
molkomiteede sekretärid.

ELKNÜ Keskkomitee esimene
sekretär A. Purga käitles põ-
hiettekandes «NLKP XXIV
kongressi otsused ning mõnin-
gad üliõpilaste kommunistliku
kasvatuse küsimused» kongres-
sil seatud ülesannet ühendada
teaduse ja tehnika revolutsiooni
saavutused orgaaniliselt sotsia-
listliku ma'andussüsteemi eelis-
tega. Teaduse ja tehnika revol-
utsioon hõlmab materiaalse
tootmise tehnoloogilist, organi-
satsioonilist ja sotsiaalset külge.
Siit tuleneb vajadus asendada
senine informatiivne õppesüs-
teem permanentse, metodolo-
ogilise süsteemiga, samuti vaja-
duks lahendada spetsialistide
ettevalmistuse kvantiteedi ja
kvaliteedi vaheline dialektiline
vastuolu. Siit tulenevad ka
muudatused kõrgema hariduse

baasis ja pedagoogid etteval-
mistamises. Kosmopolitöös tu-
leb uut tüüpi inimese kasvata-
misel eelkõige silmas pidada
vaatelist arendamist, nende õp-
peprotsessi täiustamist ja vaba
aja sisuka kujundamist.

NSV Liidu Teaduste Akadee-
mia Loodusteaduste ja Tehnika
Instituudi direktori, filosoofia-
doktor prof. B. Kedrovi põhiet-
tekandes «NLKP XXIV kong-
ress ja teaduslik-tehnilise revol-
utsiooni filosoofilised problee-
mid» käsitleti küsimust ühis-
konna majandusliku poliitilise
ja kultuurilise elu ekstensiivse
arengu muutmise intensiiv-
seks.

ENSV TA asepresident aka-
deemik N. Alumäe rääkis tea-
duse ja tehnika progressist
meie vabariigis.

Vabariikliku üliõpilaste tea-
duslik-teoreetiline konverentsi
«Teaduslik-tehniline revolutsioon
ja kõrgema haridusega spetsialis-
tidele esitatavad nõuded» teist
tõöpäeva alustati ENSV Ministrite
Nõukogu esimehe esimehe asetäitja E. Tõ-
nuristi põhiettekandega «Tea-
duse ja tehnika progress ning
meie vabariigi rahvama'andus».
E. Tõnurist andis sügava ana-
lüüsi vabariigi ma'anduse
arengu probleemide kohta. Eel-
oleval viisaastakul arenevad
rahvama'andusharud edasi
enamvähem välisküünenuud
proportsioonides. Eelisarengu
osaliseks saavad elektrienergia
tootmine, metallitöötlemine, mõ-

ningad kerge- ja toiduainete-
tööstuse harud. Tööstustoodan-
gu juurdekasv toimub eelkõige
töövõime kasvu arvel. Ette-
kandja rõhutas, et meie ma-
jandusjuhitud pole veel küllal-
daselt materiaalselt huvitatud
teaduse saavutuste juurutami-
sest rahvama'anduses; planeer-
imissüsteemi ja hinna kujun-
damise poliitika ei stimuleeri
seda.

Meie ei arvesta teaduse ja
tehnika juurutamisel veel pii-
savalt sotsialistlikus ühiskonnas
toimuvad objektiveerid majan-
dusseadusi.

Instituudi üliõpilastel, tule-
vastel spetsialistidel seisab siin
avar tööpõld ees.

Meie põllumajanduslik toot-
mine läheb järjest rohkem in-
dustriaalsetele meetoditele üle.
Sellest tuleneb tunneb vabariigi
põllumajandus järjest rohkem
puudust tehnilisest kaadrist
ning insenerlikust lähenemisest
probleemidesse.

Kõneleja märkis, et meie
tööstuses töötab alla 20% põllu-
majanduses aga ainult 5% kõr-
gema haridusega spetsialistide
üldarvust.

Seda on vähe. Teaduslik-teh-
niline progress nõuab laia sil-
maringiga hea tehnilise etteval-
mistusega spetsialiste. Täna-
päevane üliõpilane on homme tootmise
otsustav tegur. Kui me tunne-
me vajadust õppida mitte üks-
nes koolipingis, vaid kogu elu
jooksul, siis suudab uus põlv-
kond ületada eelmise saavutu-
sed ning kindlustada edasine
teaduslik — tehniline prog-
ress.

Id et ekande.d mõistagi oli
aktuaalsetel teemadel üliõpilas-
telt.

«KAPA» 20-AASTANE

Karasta end PALLiga,
lühendatult «KAPA»,
kuigi lähed halliks sa,
oled juba papa.

Numbrid 4, 3, 15
vanimad ses salgas.
Tegid esimesi teid,
ku kõik alles alles algas.

Ajapikku kollektiiv
nimekomaks kasvas.
Tubli treening ära viis
palju liigset rasva.

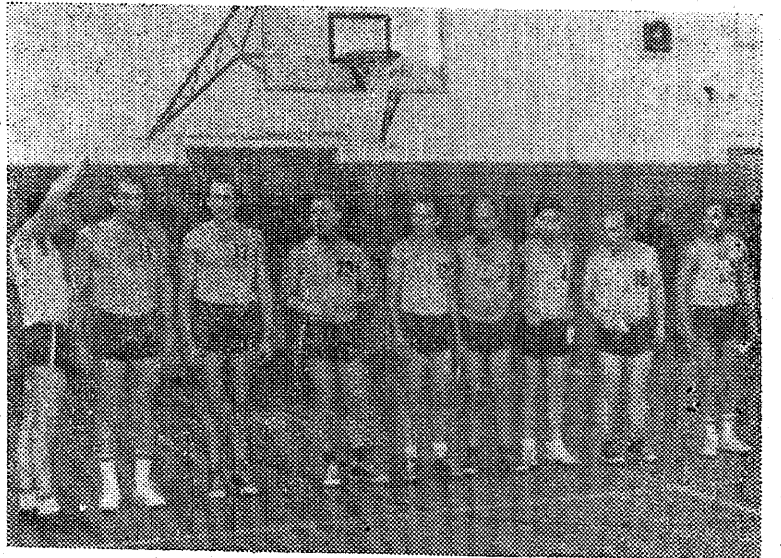
Külas oldud Gruusias,
rääkimata Riist,
Saartelegi muuseas
kosti tulnud viia.

Päevatööle vaheldust
pallilõbu pakub.
Lakkamatu mängulust
laeb ka aju akud.

Kapalaste! tuju hea,
kops ja süda normis
Tervis üal alt ei vea,
vaim on ikka vormis.

Et te palju rõõme veel
kohtate — on kindel!
Jätka see edutee
spordimängu rindel!

O. ROOTS

«Kapa» vanad kohtumas Soome veteranidega. 26. sept. 1969. a.
Vasakult: B. Saar, A. Lavrov, G. Grosschmidt, I. Lössov,
O. Tapupere, V. Volt, R. Ott, H. Erm, I. Kleis. Pildilt puuduvad
J. Dudkin, E. Kalda, R. Üksvärav ja U. Liiv.

613 Iehekülge. Sellest näeme,
et...

— peetud on 321 ametlikku
mängu,

— «Kapa» fotoalbumis on ter-
vituskaarte 38-st NSV Liidu
linnast ja 16 välisriigist,
(vastavalt traditsioonile peab
mängi'a kaardi saatma, kui
treeningut takistab koman-
deering või loomuline
puhkus välismaal),

— «Kapas» on praegu 23 aktiiv-
set liiget. Üle 50 aasta on
jõudnud 3, üle 40 aga 11 —
need moodustavad nn. «va-
nade» koosseisu.

Praegurtest mängijatest on:
1 professor, kateedri juhata-
ja: 3 dotsenti, kateedri ju-
hatajat; 6 dotsenti; 1 dotsen-
di k.t.,

— on võisteldud keskkoolide
abiturientidega, pärast eri-
alde tutvustamist. Need
mängud on alati võide-
tud v. a. Tallinna Spordi-
internaatkool, kus koolipoi-
sid olid kümne punktiga pa-
remad.

— on võisteldud TPI lõpetaja-
tega K-Järvel, Pärnus ja
Tallinnas («EKE Projekt»);

— Tbilisis RÜ õppejõud said
«Kapast» teada ajakirjast
«Sportivnoe Igrõ» Nr. 10, ok-

toober 1969, kus oli pikalt-
laialt tehtud juttu meie tra-
ditsioonidest. Nad sõitsidki
sial, kaasas kaks Gruusia
koondise meest meisterport-
lased Altabajev ja Adeišvili.
Koduseinad aitasid, «Kapa»
vanad võitsid 39:37.

Nüüd on lõplikult selge, et
«Kapa» jätkab samas vaimus,
ning peab kinni oma traditsioo-
nidest — sest meil on tublid
järglased nn. «Kapa» noored —
assistendid, aspirandid, insene-
rid...

«Kapa» kroonikas on kirju-
tatud: ... Kuni maailm män-
gib veel korvpalli — tegeleb
sellega ka «Kapa». Tuleb aga
suur veeuputus ja hakatakse
tegelema ainult veepalliga.
mängib «Kapa» ikka edasi
korvpalli! K us? See on juba
nende mure, kes siis elavad!

H. ERM,
«Kapa» asjaajaja

«KAPA» 20-AASTANE

POU-
TEHNIK 3

Ühiskondlikust aktiivsusest

«Sotsialistliku demokraatia arengus on olulisel kohal meie töökollektiivide — sotsialistliku ühiskonna põhirakude — osa tõstmine. Siin on tähtis tegevusväli võitluseks nõukogude inimeste tööalase ja ühiskondliku aktiivsuse suurendamise eest»

(NLKP XXIV kongressi aruandest).

9. aprillil «Tallinna Polütehniku» veergudel vaagis dots. H. Kroon põgusalt üliõpilaste ühiskondliku aktiivsust.

Lubatagu siinkohal vaadelda sedasama üldteoreetiliste õppeainete teaduskonnas, ühes meie instituudi töökollektiivis, kasutades mõningast statistikat.

Teaduskonna igale õppejõule langeb keskmiselt 2,75 ühiskondlikku ülesannet, milliste täitmiseks ta kulutab nädalas 2 tundi 40 minutit. Olgu tähendatud, et teaduskonna kommunistid omavad igaüks keskmiselt 3,5 ühiskondlikku ülesannet ja kulutavad nende täitmiseks 3 tundi ja 30 minutit nädalas.

Kuidas hinnata neid arve? On liialt suured või väikesed?

Tundub, et päris normaalne on pühendada nädalas 2 kuni 3 tundi ühiskondlike ülesannete täitmiseks ja ka ülesannete arv peaks olema küllaldane. Arvestades, et NLKP liikmeteks on eesrindlikud, ühiskondlikult aktiivsed inimesed, on seaduspärane, et nende tööd tähistavad arvud on veidi suuremad.

Seega peaks olema ühiskondliku aktiivsusega teaduskonnas kõik korras. Üldiselt see muidugi nii ongi ja ei saa alahinnata teaduskonna õppejõudude tööd küllaltki suuremahuliste ühiskondlike ülesannete täitmisel.

Silma hakkab aga suur kontrast ühiskondlike ülesannete jaotamisel õppejõudude ja mõningal määral ka kateedrite vahel. Nii on üksikuid, kelle ühiskondlike ülesannete arv ulatub 21-ni ja kes nende täitmiseks kulutavad kuni 15 tundi nädalas (kaks tööpäeva) Samas aga 32% teaduskonna õppejõududest omab üht või vähem (s.t. mitte ühtegi) ühiskondlikku kohustust.

Kui teoreetilise mehaanika kateedri õppejõududel on kõigil 2 või rohkem kohustust, siis keelte kateedri õppejõudude arv, kes omavad ühe ülesande või üldsegi mitte, moodustab 68% kogu kateedri koosseisust.

Paratamatult tekib mõte, kas see üks kohustus pole mitte suuremanuline ning sellise juhul parem täita seda üht hästi kui mitut kesiselt? Arvud paraku näitavad, et see nii ei ole. Nimelt õppejõud, kes omavad 2 või rohkem kohustust kulutavad ühe ülesande täitmiseks keskmiselt 1 tund nädalas, üht ülesannet omavad aga 50 minutit nädalas. Matemaatika ka-

teedri üht ülesannet omavad õppejõud kulutavad aga nädalas vaid 12 minutit! Niisiis ei saa öelda, et see ainuke ühiskondlik kohustus oleks väga suure mahuga.

Muidugi ei ole kohustuste arv ja maht ainsad ühiskondliku aktiivsuse väljendajad, vaid lihtsalt üks komponent. Juurde võib lisada veel mitmeid teisi. Vaatame näiteks veel instituudi üldkoosolekutele osavõttu. Mõningal määral võiks nendest osavõttu lugeda vastisegi tööalase aktiivsuse hulka, sest arutatakse nendel tavaliselt eksamisesseooni tulemusi, valmisolekut järgmiseks semestriks ja muid vahetult õppetöoga seotud küsimusi. Õppetöö ja ühiskondlikud ülesanded on seega mõlemad ühe teema erinevad küljed.

Kuna osa üldkoosolekutele toimub õppetöö ajal, ei ole võimalik 100%-line õppejõudude osavõtt. Üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna õppejõudude keskmise osavõtt kõikidest üldkoosolekutele aasta jooksul on 35%-line (kommunistidel 51%). Arvestades, et kaks koosolekut (üldse on arvestatud 4) toimusid õppevaheajal (28. august 1970 ja 5. veebruar 1971) osavõtt ei rahu'da. Piinlik — kuid peab tunnustama — teaduskonnas on õppejõudusid, kes ei ole osa võtnud ühestki instituudi üldkoosolekust. Paratamatult tekib küsimus, kas sellised õppejõud on üldse kursis TPI-s toimuvaga väljaspool oma õppeainet?

Kui jälgida üldkoosolekutele osavõtjate koosseisu, on iseloomulik, et agaramad osavõtjad on tavaliselt need, kellel on küllaltki suur koormus ühiskondlike kohustuste täitmisele ja vastupidi, paljud nendest, kes ei ole osa võtnud ühestki üldkoosolekust, ei oma ka ühtegi ühiskondlikku ülesannet.

Miks on siis meie hulgas sellised ühiskondlikult väheaktiivsed seltsimehed ja kas ei ole neil järesku oma objektiivsed põhjused? Obektiivsed põhjused ühiskondlikust tööst kõrvale jäämiseks muidugi on, kuid veenvaid — ainult üksikuid. Paljudel meie naispedagoogidel on perekonnas rohkem kui üks laps, kellede kasvatamine vastavas vanuses röövib peaaegu kogu vaba aja. Tunnistame ausalt, et kasvatajate ühe meie ühiskonnale vääriks kodanikuks on samuti töö, pealegi suur nii mahult kui ka väärtuselt. Paraku aga sellised kolleegid, kelle perekond koosneb mitmest liikmest, on ka ühiskondlike kohustuste täitmisel aktiivsed. Sageli need väheaktiivsed on just vallalised. Paljudel võtab kogu vaba aja endale dissertatsiooni lõpetamine. Nii see on, kuid see ei kesta ju aastaid.

Suurem osa ühiskondlikust tööst eemalejääjad on aga ühel või teisel põhjusel meist pikemaajalised eemaldunud. Sel eemaldumisel on mitmed põhjused.

Peaaegu kõik need inimesed on suutelised täitma mitmesuguse raskusega ühiskondlikke ülesandeid. Tihti meie aga lihtsalt ei anna neile neid ülesandeid. Me oleme harjunud, et ühiskondlikku koormust kannavad ikka ühed ja samad isikud, kuna nad on alati sellega hästi toime tulnud. Usaldades midagi aga seni tundmatule (ühiskondliku töö liinis), hakkame muretsema kas ta ikka tuleb toime või mitte. Pikemaajalised see aktiivsete grupp järjest kinnistub ning uute ühiskondlike ülesannete tekkimisel meil lihtsalt ei tule meeldegi, et eksisteerib veel teisi väljaspool seda gruppi. Väljaspool seda gruppi olid aga omakorda, olles mitte seotud instituudi ühiskondliku eluga, hakkavad eemalduma ka mõningatest tööga seotud kohustustest, nagu kateedri seminarid, instituudi üldkoosolekud jne.

Vahet aga soolatakse üle ühiskondlike ülesannete jagamise. Nime't anname ühiskondliku töö kogemusi mitteomavale kolleegile kohe suure mahuga või liigselt keeruka ülesande. Inimene ei tule sellega toime või täidab selle suurte raskustega. Sellega ehmatare ära kohustuse täitja, mille tulemusena ta edaspidi hakkab ühiskondlikust tööst kõrvale hoidma, teisest küljest aga tekitame endile kaastöötajast mulje kui inimesest, kes ei suuda lahendada ühiskondlikke ülesandeid.

Ühiskondliku töö nii sisuline kui ka vormiline külg on väga mitmepalgeline. Niisama mitmepalgelised on iseloomult on ka inimesed. Nad erinevad palju oma huvialadelt, oma suhtlemisel teiste inimestega, oma kohusetundlikkusest jne. Ühiskondlike kohustuste jagamisel peab püüdma sinnapoole, et kohustuse iseloom langeks võimalikult kokku inimese huvialade ja iseloomuomadustega. Arvatavasti on kõik meist võimalised laias laastus seda sobitamist tegema ilma psühholoogi abita. Kui jagada kohustusi aga ainult nime'de järgi, mitte nähes selle taga inimest ennast, jõuame sageli tulemuseni, kus ühiskondlik töö on muutunud inimesele vastumeelseks.

Niisiis ei maksa alati süüdistada ainult neid, kes ühiskondlikust tööst on kõrvale jäänud, vaid püüame seda ühiskondlikku tööd ka oskuslikumalt jaotada. Sellised mõtted tekkisid, vaadates üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna õppejõudude ühiskondliku aktiivsuse kohta kogutud statistilisi andmeid.

A AAVE,
üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna parteibüroo sekretär

MEISTRIVÖISTLUSED SPORTVÖIMLEMISES

Vabariigi Kõrgemate koolide meistrivõistlused sportvõimlemises peeti tänavu 22.—25. aprillini TRÜ spordibaasis Käärikul.

Täisarvuliste võistkondadega olid esindatud TPI, TRÜ ja TPedI. Võistlustest jäi eemale nagu mullugi EPA esin'us. Võrreldes eelmiste aastatega oli võistkondlik konkurents tänavustel meistrivõistlustel märksa tasavägisem. Alles viimase võistlusala lõppedes selgus, et kõrgemate koolide ja «Kalevi» Spordiklubide rändkarikad jäävad ka k*o*o*evaks aastaks TPI võimlemiskoondise valdusse.

Tunnustavaid sõnu tuleb seerkord lausuda kogu võistkonna aadressil, sest kõik püüdsid anda oma parima ja esinesid suure võidutahtega. TP' spordiau kaitsesid: Aime Türkson, Luðmilla Šelkovskaja, Natal'a Ševčikova, Ines Pärkna, Irina Koptšonova, Tatjana Lõžina, Rita Kallip ja Elena Kozlova; Enn Erme, Aleksandr Sudnitšõn, Imant Trofimov, Aleksandr Luik, Igor Smirnov, Heinar

PAUL VOLMER

14. aprillil varises manalasse kauaagne Tallinna Polütehnilise Instituudi õppejõud dotsent Paul Volmer.

Paul Volmer sündis 13. jaan. 1891. a. Tallinnas käsitöölise perekonnas. Isa varajase surma tõttu pidi ta juba 14-aastase noorukina tööraseks oma õlgadele võtma. Lõpetanud Tallinnas gümnaasiumi, siirdus ta Leningradi. Kus ta töötas ja õppis aastail 1909 kuni 1921. P. Volmer lõpetas Leningradi Polütehnilise Instituudi 1921. aastal metallurgiansenerina. Tema diplomitöö juhendajaks oli kuulud akadeemik N. Kur-nakov.

P. Volmeri töö ja õppimisaastad möödusid keerulises sõja ja revolutsiooni tingimustes. Noore üliõpilasena läks ta veendunult kaasa revolutsioonilise liikumisega. Nõukogude võimu kindla poolda'ana lülitati teda mitmesugustesse komisjonidesse ja komiteedesse.

Ena haigestumise tõttu opteerus P. Volmer 1921. a. st l Fes-tisse. Kodanlikus Eestis töö'as lahkunu keemiainsenerina, õppejõuna tehnikumis ja keekoolides ning ka töökaitse inspektorina.

Tallinna Polütehnilise Instituudiga oli Paul Volmer seotud alates 1937. aastast. Ta luges seal ohutustehnika ja tööka'tse ning hiljem metallide tehnoloogia ja metallograafia kurs'ust.

1940. aastal määrati P. Volmer Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juurde asutatud töökaitse osakonna ülemaks ja kinnitati ka TPI metallide tehnoloogia kateedri juhataja kohusetäitjaks.

Suure Isamaasõja ajal evakuerus P. Volmer tag'lasse. Seal töötas ta Eesti Amet'ühingute Kesknõukogu sekretäri asetäitjana ja oli T'el'abinski oblasti Teadlaste Ma'ja kaastööliseks. Sõ'ja raske'l aastail abistas ta sõ'atööstust, viies läbi mitmeid tehnilisi ekspertiise.

Pöördunud tagasi Eestisse reorganiseeris P. Volmer TPI metallide tehnoloogia kateedri, mille juhatajaks ta oli kuni 1958. aastani. Aastail 1945—1947 oli P. Volmer TPI õppeosakonna juhatajaks. 1947. a. astus P. Volmer NLKP liikmeks.

Dotsent Paul Volmerit mälestavad tema endised kolleegid ja õpilased kui veendunud ja tuli-hingelist kommunisti ning erudeeritud inimest.

Tuli-hingeliseks kommunistiks kasvatas P. Volmer oma poja Igor Volmeri, kes oli Tallinna Polütehnilise Instituudi esimeheks komsomolisekretäriks ja kes langes Tallinna kaitsmisel 1941. aasta sügisel.

Helge mälestus P. Volmerist jääb alati meile südamesse.

ENSV KÕRGEMA JA KESK-EPHARIDUSE MINIS-TEERIUUM
TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTTUUT
TPI MEHAANIKATEADUS-KOND

TPI AUTOOMANIKUD!

5. mail kell 9 algab TPI I korpuse esisel parkimisplatsil meie instituudi tööt'ate individuaalsõidukite tehniline ülevaatus.

Alates käesolevast aastast nõuab Riiklik Autoinspeksioon kõigi autode ja mootorrattaste varustamist VAHENDITE VÕI SEADMETEGA, mis takistavad sõiduki ära'amist selle omaniku eemalviibimise ajal. Sõiduki juures on nõutav samuti

MEDITSINILISE ESMAABI-APTEEGI olemasolu.

Peame silmas, et tehnilisele ülevaatausele mitte esitatud sõidukeid on keelatud ekspluateerida:

— autosid alates 14. maist 1971. a.

— mootorrattaid alates 1. juunist 1971. a.

TPI A/Ü KOMITEE ELAMU-HEAOLU KOMISJON

Masinatööstuse automatisationeerimise kateeder avaldab sügavat kaastunnet Rein Rannamäele tema
VANAEMA
surma puhul.

Südamlik kaastunne Jüri Smignunovile
AMMA

surma puhul.
TTO laboratooriumi kollektiiv

Siiras kaastunne Hurmi Ojale
VANAISA
surma puhul.

TTO laboratooriumi kollektiiv.

Vast. toim. V. KALPUS

Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn.
Pikk tn. 40/42
MB-01004

Tellimise nr. 1339

Karikaturistide töömailt

